

A TŰZÁLLÓSÁGI FOKOZAT MEGHATÁROZÁSA, ÉPÜLETSZERKEZETEK TŰZVÉDELMI KÖVETELMÉNYEI, TŰZTERJEDÉS MEGAKADÁLYOZÁSA ÉPÜLETEN BELÜL

TAKÁCS LAJOS GÁBOR

okl. építészmérnök, egyetemi tanársegéd

BME Épületszerkezettani Tanszék

AZ ALBIZOTTSÁG MUNKÁJÁBAN RÉSZT VEVŐK

Koordinátor: OKF - Tarnaváry Zoltán, Csuba Bendegúz, Sándor Roland

- Angyal István   kiemelt főelőadó, Győr-Moson-Sopron MKI.
- Baumstark Márton   BM KOK, szak osztályvezető
- Bárdi Albert   okl. építészmérnök, Magyar Építész Kamara delegált tagja
- Csepregi Csaba   régióvezető, FTP Dél-Pesti Tűzmegeelőzési Régió
- Erdélyi István   főelőadó, Komárom-Esztergom MKI
- Geier Péter   tudományos osztályvezető, ÉMI Kht.
- Kovács Zoltán   Épületszigetelők és Tetőfedők Országos Szövetsége
- Lestyán Mária   Rockwool Hungária Kft.
- Mészáros János   titkár, Tűzvédelmi Mérnökök Egylete
- Molnár Tibor   okl. építészmérnök, Magyar Építész Kamara delegált tagja
- Müller Róbert   BM KOK, kiemelt főelőadó
- Somorjai Antal   vizsgáló mérnök, ÉMI Kht.
- Szöllősi Levente   osztályvezető, FTP Észak-Pesti Tűzmegeelőzési Régió
- Wagner Károly   kiemelt főelőadó, FTP Közép-Pesti Tűzmegeelőzési Régió
- Zellei János   elnök, Tűzvédelmi Szolgáltatók és Vállalkozók Szövetsége
- Zoltán Ferenc   tűzoltó alezredes, XXII. kerületi parancsnok

I.

**ALAPELVEK,
CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA**

AZ ALBIZOTTSÁGI MUNKA ALAPJAI

- MSZ EN ISO 13943: Tűzbiztonság szótár (az EN ISO 13 943 : 2000 európai szabvány magyar nyelvű kiadása) - tűzvédelmi fogalmak angol, német, francia, magyar nyelven
- MSZ EN 13501-1: Osztályba sorolás a tűzveszélyességi vizsgálatok eredményeinek felhasználásával (angol nyelven)
- MSZ EN 13501-2: Osztályba sorolás a tűzállósági vizsgálatok eredményeinek felhasználásával (angol nyelven)
- Új vizsgálati szabványok

ALAPELVEK, CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA I.

Az épület kialakítása biztosítsa

- a bentlévők biztonságos menekülését,
- mentésük lehetőségét
- és a tűzoltói beavatkozást.

ALAPELVEK, CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA II.

Épületszerkezetek kiválasztása:

- **teherhordó képességüket** tűz esetén az előírt időtartamig megtartsák,
- a **tűzvédelmi célú épületszerkezetek**, anyagok, termékek tűz esetén szerepüket az előírt időtartamig betöltsék, **funkciójukat megtartsák**, a tűz jelenlétére hatékonyan reagáljanak,
- a **tűz és kísérőjelenségei terjedését gátolják, nehezítsék vagy irányítsák**,
- az általuk okozott **tűzterhelés**, a belőlük fejlődő **hő, füst, égésgázok** mennyisége a **lehető legkevesebb** legyen.

II.

**TŰZÁLLÓSÁGI FOKOZAT,
ÉPÜLETSZERKEZETEKRE VONATKOZÓ
KÖVETELMÉNYEK**

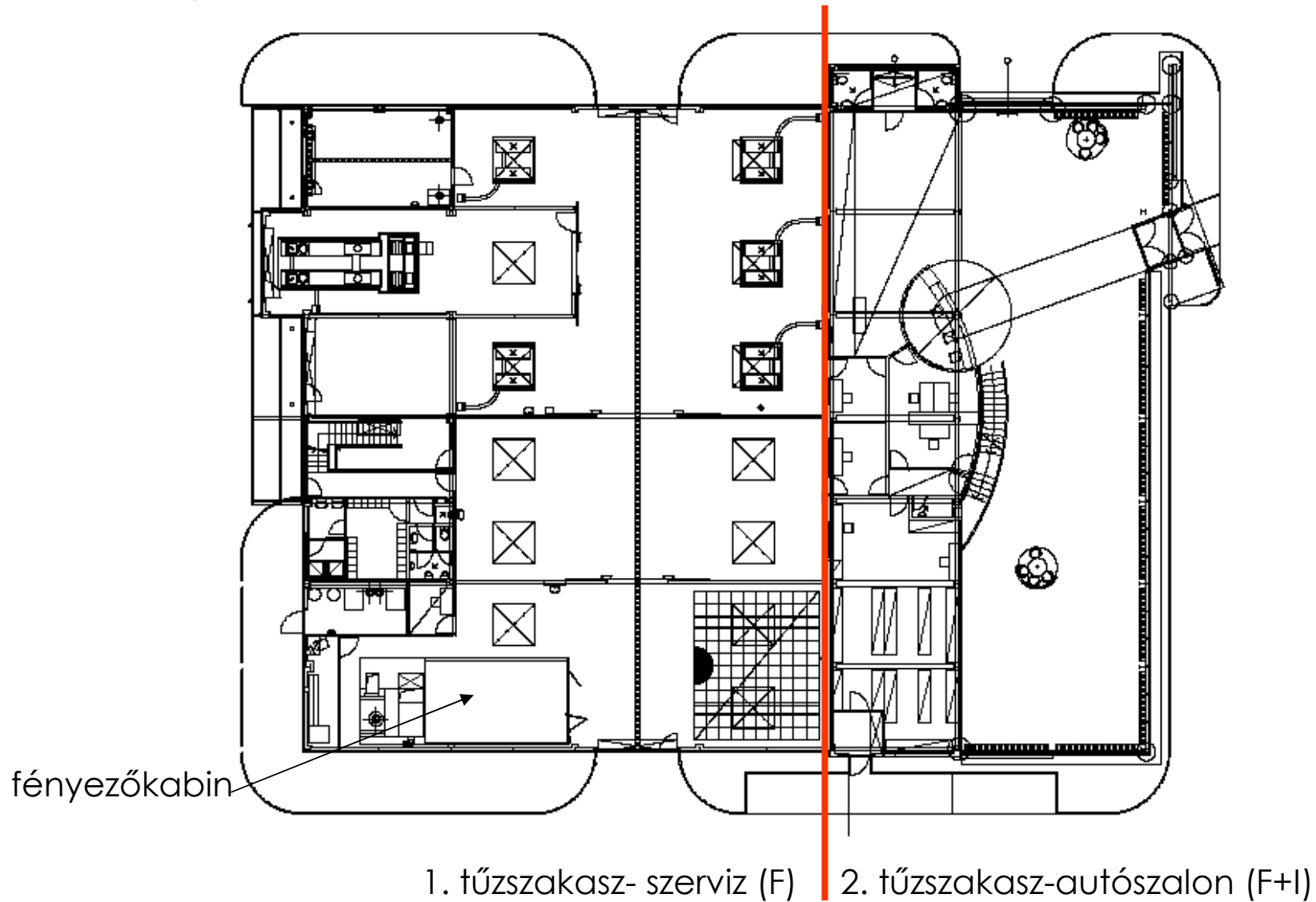
TŰZÁLLÓSÁGI FOKOZAT FOGALMA

A tűzállósági fokozat definíciója alapvetően változatlan maradt, de egy épületen belül eltérő tűzállósági fokozatú, épületrészek létesíthetőek, amennyiben

- az épületrészek egymás mellett kerülnek kialakításra, statikailag nem függnek össze, dilatációs hézaggal elválasztottak;
- a dilatáció vonalában beépített tűzgátló szerkezetekkel elválasztottak;
- a tűzgátló szerkezetek a szigorúbb tűzállósági fokozatú épületrészhez tartozanak;
- az eltérő tűzállósági fokozatú épületrészeknek önálló kiürítési útvonalakkal kell rendelkezniük, de a kiürítés az egyik tűzszakaszból a másik tűzszakaszon keresztül is biztosítható, ha az más módon nem oldható meg.

KÜLÖNBÖZŐ TŰZÁLLÓSÁGI FOKOZATOK ALKALMAZÁSA

TŰZÁLLÓSÁGI HATÁRÉRTÉK MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ MÓDSZEREK

Korábban:

- MSZ 595/3 – 2/2002 BM rendelet 5 sz. melléklet I/3 fejezete
- Akkreditált laboratóriumban történő vizsgálattal (házánkban: ÉMI Kht.)

A 9/2008 (II.22.) ÖTM rendelet hatályba lépését követően:

- **Akkreditált laboratóriumban történő vizsgálattal** (házánkban: ÉMI Kht.)
- **Számítással** (Eurocode szabványok) – néhány példa:
  - Eurocode 2 – Betonszerkezetek tervezése – 1-2 rész: Tervezés tűzterhelésre
  - Eurocode 3 – Acélszerkezetek tervezése – 1-2 rész: Tervezés tűzterhelésre
  - Eurocode 4 – Acélszerkezetekkel együttdolgozó betonszerkezetek 1-2 rész: Tervezés tűzterhelésre
  - Eurocode 5: - Faszervezetek tervezése – 1-2 rész: Tervezés tűzterhelésre
  - Eurocode 6: - Falazott szerkezetek tervezése 1-2 rész: Tervezés tűzterhelésre

A számítást a tartószerkezeti tervező végzi, de csak akkor alkalmazhatja az Eurocode előírásait, amennyiben a tartószerkezetek egyéb követelményekre történő méretezését is az Eurocode szabványok szerint végzi.

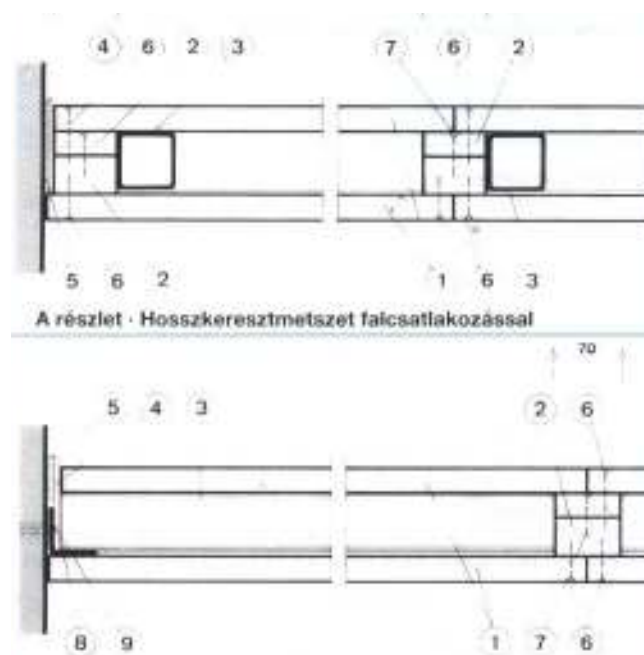
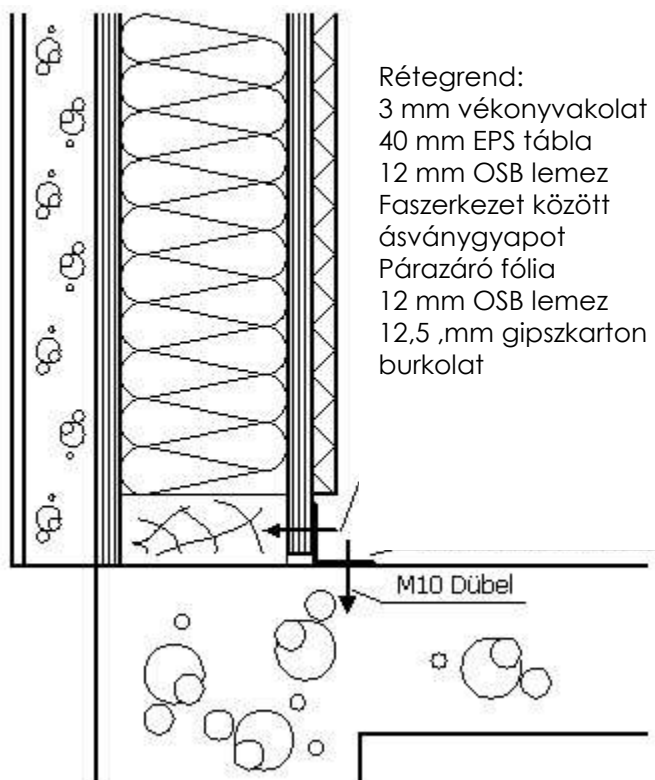
- A használati tér felőli burkolat (vagy tűzgátló álmennyezet, illetve önálló tűzállósági határértékkel rendelkező membrán) **tűzvédő képességével**, amennyiben az a tartószerkezettel együtt biztosítja a tartószerkezetre előírt tűzállósági követelményt;

BURKOLAT, TŰZVÉDŐ ÁLMENNYEZET, MEMBRÁN

Előzmény: 2/2002 (I.23.) BM rendelet V sz. melléklet I/3 fejezet 2.1.2. pont

„nem éghető” csoportba sorolható

2.1.2. Olyan szerkezet, amely "nem éghető" anyagú fegyverzetekkel (kéreggel) rendelkezik, és a kéregszerkezetek tűzállósági határértéke az adott követelményeknek önmagában is megfelel (beleértve a felmelegedési határállapotot is) függetlenül a kéreg alatti anyagok (hőszigetelések, kitöltő anyagok) éghetőségétől (pl. házigyári vasbeton panel).

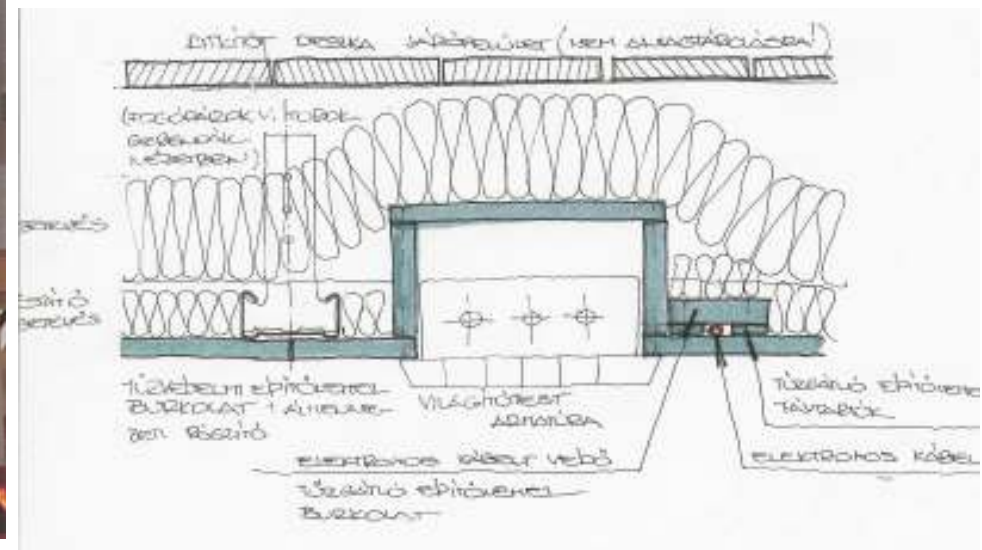

Önhordó álmennyezet mint membrán

BEÉPÍTETT TETŐTEREK

A tetőtér belső burkolata önmagában teljesítheti a teljes szerkezetre vonatkozó tűzállósági követelményt, amennyiben

- A burkolat kielégíti a védelmi síkok folytonosságának elvét
- A burkolat mögött gyújtóforrást okozható vezeték, berendezés nem található
- Amennyiben az ereszt tűzvédelme megoldott;
- Amennyiben a be nem épített tetőtér megközelítésére szolgáló nyílászáró tűzgátló kivitelű (a lehajtható padláslétra is!)
- Amennyiben a tetősík ablakok kávakialakítása is a burkolattal megegyező kialakítású

KORÁBBTÓL JELENTŐSEN ELTÉRŐ KÖVETELMÉNYŰ SZERKEZETEK

I. Tűzállósági fokozat és 3 szint fölött, valamint II. tűzállósági fokozat 5-11 szint között (de legfeljebb középmagas épületeknél): **REI-M 180**,

Nem teherhordó tűzgátló falak (mint fent): **EI 180**

A megfelelő szerkezetek:

- Gázbeton rendszerek: 15 cm-től vastagabb falak (a 10 cm vtg. csak 1,0 óra)
- Mészhomok rendszerek:
  - nem teherhordó falak: 20 cm-től vastagabb szerkezetek,
  - teherhordó falak, hagyományos habarcs esetén 25 cm,
  - teherhordó falak, vékonyhabarcs esetén 17,5 cm
- Egyes kerámia falazóblokk rendszerek 20, 25 cm vtg. középfőfali elemei: 3,0 óra
- Gipszkarton falak: CW75 mm profilvázon 3x12,5 mm normál vagy tűzvédelmi gipszkarton építőlemez, 150 mm öszvastagság (50 mm 40 kg/m³ ásványgyapot esetén EI120 , 50 mm 60 kg/m³ ásványgyapot esetén – a hazai minősítés még hiányzik)
- Gipszfalak: 100 mm-nél már F180-A (akusztikai előnyök – gépészeti aknák!)

TARTÓSZERKEZETEK TŰZÁLLÓSÁGI MÉRETEZÉSÉNÉL ALKALMAZANDÓ ÚJ ELVEK I.

A szerkezetek csoportosítása

- Függőleges teherhordó szerkezetek
- Tűzgátló szerkezetek
- Vízszintes teherhordó szerkezetek
- Menekülési útvonalakat határoló szerkezetek
- Egyéb szakipari szerkezetek

Követelmény lesz az alábbi szerkezetekre:

- Épületek merevítő rendszerei (a merevítendő szerkezettel megegyező követelmény)
- Húzott szerkezeti elemek
- Nyílásáthidalások (különösen fontos 1,30 m szélesség fölött, falazott szerkezetű épületekben)
- Álpadlók (általános helyen és kiürítési útvonalakon)

TARTÓSZERKEZETEK TŰZÁLLÓSÁGI MÉRETEZÉSÉNÉL ALKALMAZANDÓ ÚJ ELVEK II.

Merevítő rendszer
védelme

Az acélszerkezethez
kapcsolódó szerkezeti
elemek védelme a
hőhíd kialakulás miatt
(kapuvázak stb.)

Mechanikai védelem
az igénybevételi
zónában

Acélszerkezetű csarnok a hőhatásra habosodó festés
kivitelezése közben

TARTÓSZERKEZETEK TŰZÁLLÓSÁGI MÉRETEZÉSÉNÉL ALKALMAZANDÓ ÚJ ELVEK III.

Az egymással kapcsolatban álló teherhordó szerkezetek tűzállósági követelmény időtartama alatt a tűz során bekövetkező **alakváltozását** figyelembe kell venni a tartószerkezetek erőtani méretezésénél, különös tekintettel a húzott szerkezetekre, illetve azok hőtágulása miatt bekövetkező **támaszelmozdulásokra**. Ez szigorúbb, mint az Eurocode szabványok előírásai!

FASZERKEZETŰ ÉPÍTÉSI MÓD TERJEDÉSE

Alkalmazás:

- Csarnokok szerkezete: II. tűzállósági fokozatnál C R45
- III. tűzállósági fokozatnál 3 szintig

III.

**TÚZSZAKASZOK, TÚZGÁTLÓ SZERKEZETEK
KÖVETELMÉNYEI**

HOL SZÜKSÉGES TŰZSZAKASZOLNI?

- Amennyiben az épület összesített szintterülete meghaladja a jogszabályokban szereplő maximálisan megengedett tűzszakasz-területet,
- Két épületrész tűzvédelmi szempontból eltérő veszélyességű funkciója is (a 9/2008 (II.22. ÖTM rendelet szerint minden épületnél)
- Telekhatárokon (különböző tulajdonú, helyrajzi számú ingatlanok között) – tűztávolság vagy kettős tűzfal.
- Ha kiürítési szempontok szükségessé teszik;
- Speciális követelmények esetén (ezek közül nem minden kötelező)
  - Kiemelt veszélyességű területek: kazánházak, gázmotorterek, gázfogadó
  - Kiemelt életvédelmi fontosságú területek: műtők, füstmentes lépcsőházak, átmeneti védett terek
  - Kiemelt nemzeti érték miatt: levéltárak, múzeumi raktárak stb.
  - Kiemelt egyéb fontosság miatt: szerver helyiségek, banki pénztár- és értékpapír tárolásra szolgáló trezor stb.

TŰZGÁTLÓ FALAK, TŰZFALAK, TŰZFAL TÍPUSOK

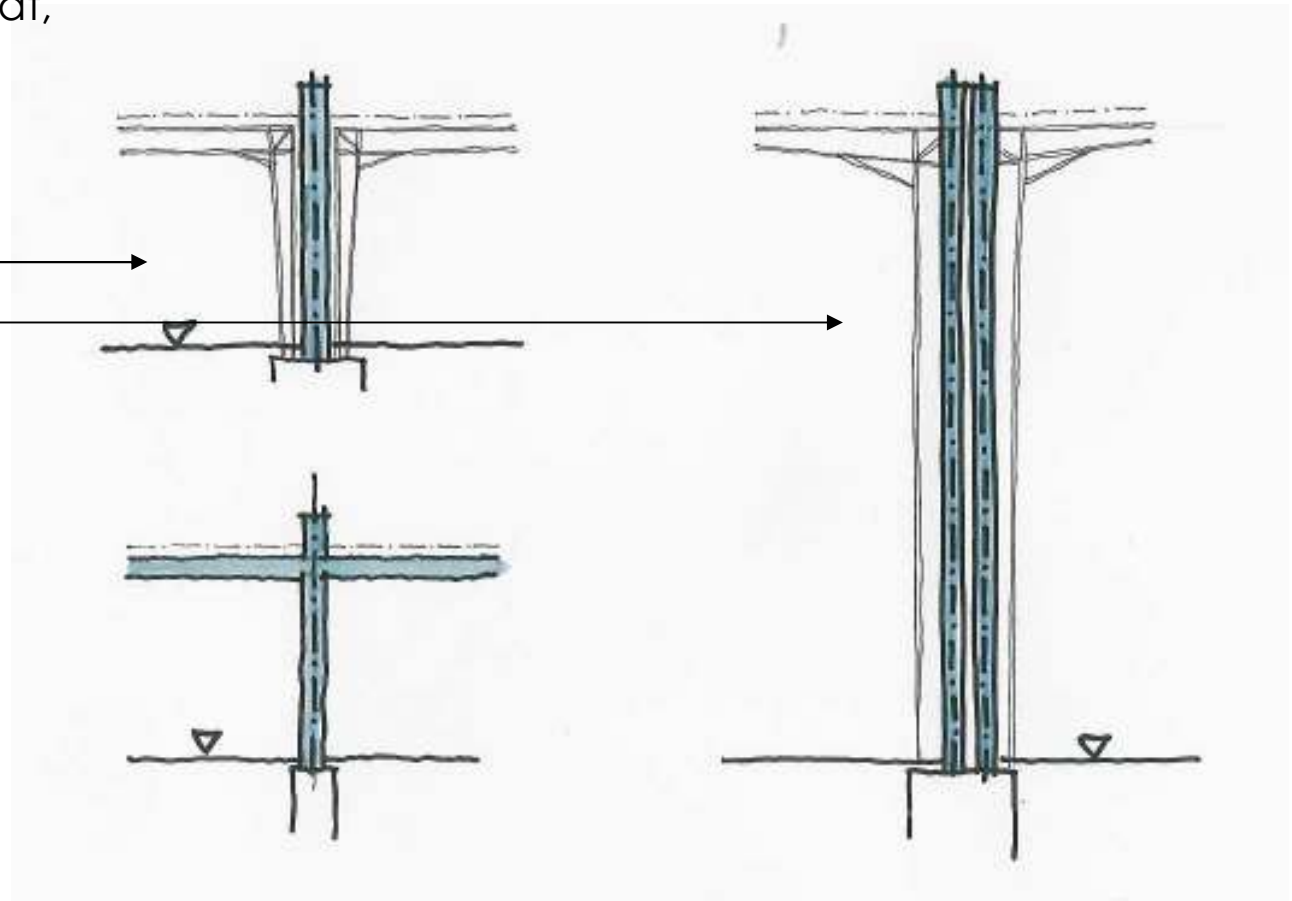
A tűzfal legfontosabb célja: épülettűz, illetve az általa elválasztott szerkezetek állékonyság-vesztése esetén is megőrizze stabilitását, integritását, hőszigetelését

(REI-M követelmény!)

- dilatált tűzfal fogalma
- kettős, épületszerkezetekkel merevített tűzfal fogalma

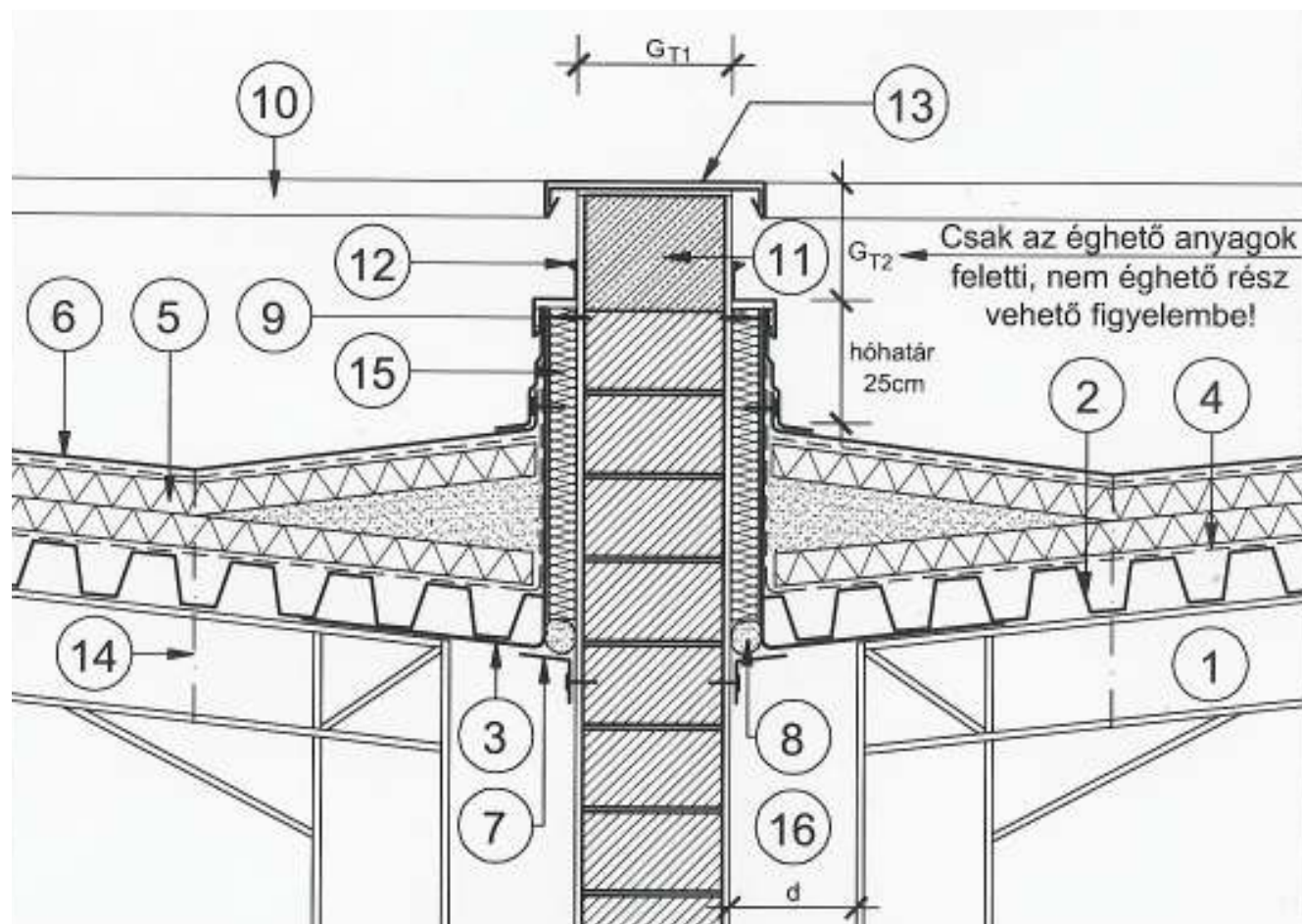
Követelmény I.-II. tf.:

A1 REI-M 240

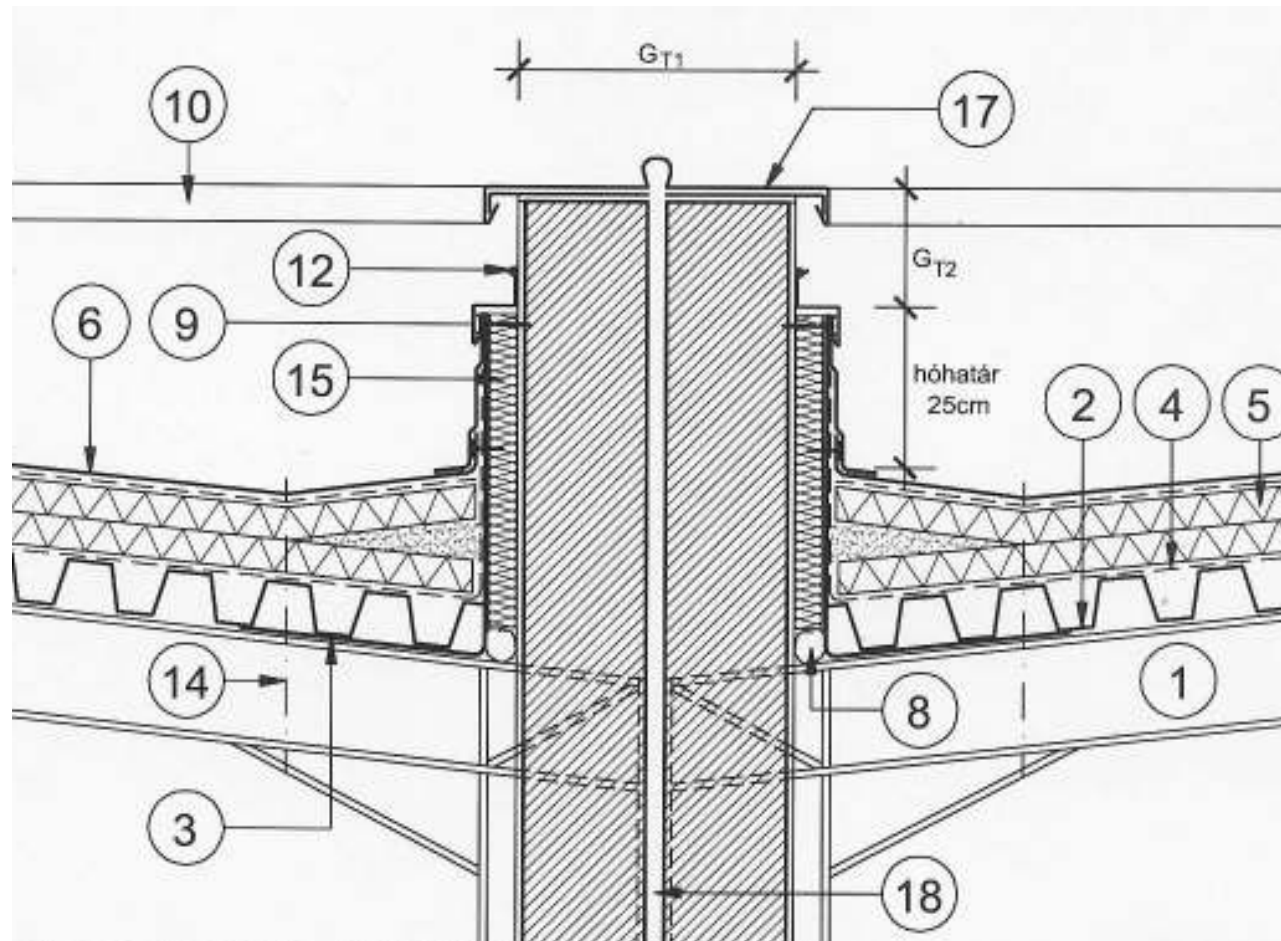
TŰZSZAKASZ-HATÁROK KÖZÖTTI TŰZTERJEDÉS ELLENI VÉDELEM TETŐSZINTI TŰZTERJEDÉS ELLENI GÁT LAPOSTETŐN, TŰZFAL ESETÉN

Acélszerkezetek esetén figyelembe kell venni az alakváltozásból származó igénybevételeket is. A szerkezetek hőtágulásuk során károsíthatják a tűzgátló szerkezeteket is, csökkentve tűzzel szembeni ellenállókéességüket (pl. darupálya hosszirányú hőtágulása tűz esetén a tűzgátló falakat megmozdíthatja).

TŰSZAKASZ-HATÁROK KÖZÖTTI TŰZTERJEDÉS ELLENI VÉDELEM TETŐSZINTI TŰZTERJEDÉS ELLENI GÁT LAPOSTETŐN, KETTŐS TŰZFAL ESETÉN

Állékonyság-vesztés esetén sem károsodhat a tűszakasz-határ. Ha a fal nagy magassága miatt nem állékony, dilatációs egység-határ mentén a kettőzött tartószerkezethez kapcsolódó kettős tűzfalat kell készíteni.

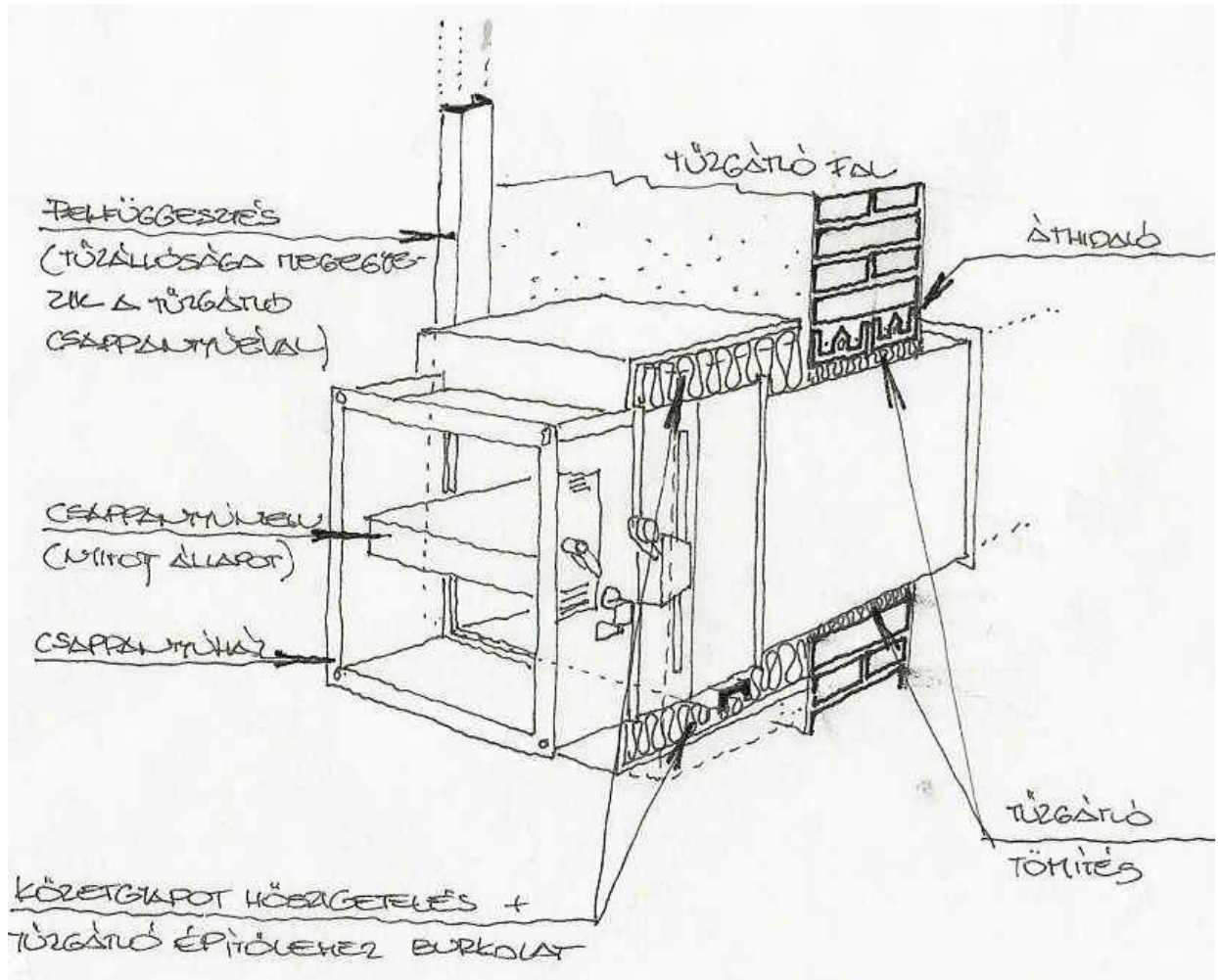

TŰZGÁTLÓ SZERKEZETEK KÖVETELMÉNYEI – VÉDELMI SÍKOK FOLYTONOSSÁGÁNAK ELVE

Az alapszerkezeteket
**kiegészítő tűzgátló
szerkezetek
követelményei
egységei**

- tűzgátló ajtó,
- tűzvédelmi csappantyú,
- tűzgátló tömítések

Új a **védelmi síkok
folytonosságának elve** a
tűzszakasz-határok
tervezésénél

VÉDELMI SÍKOK FOLYTONOSSÁGI ELVÉNEK MEGSÉRTÉSE - KÓRHÁZBAN

Tűzgátló ajtó helytelen beépítése. Az ajtó üzemszerűen nyitott állapotban van, nyitvatartó mágnesek nélkül. A felső részletről (jobbra) látszik, hogy az álmennyezeti tér megszakítás nélkül került kialakításra az ajtó és a tűzszakasz-határ fölött. Mindez egy 1995-ben létesített középmagas besorolású kórházban.

TŰZVÉDELMI MANDZSETTA SZELLŐZŐ VEZETÉKEN

Meghibásodásra nem érzékeny, de hideg füst ellen nem véd és lassú reakcióideje van

TŰSZAKASZHATÁROK HELYTELEN RÉSZLETMEGOLDÁSAI

Tűzvédelmi tervezési folyamat
szükségessége (ma még „tűzvédelmi
műleírás” ...)

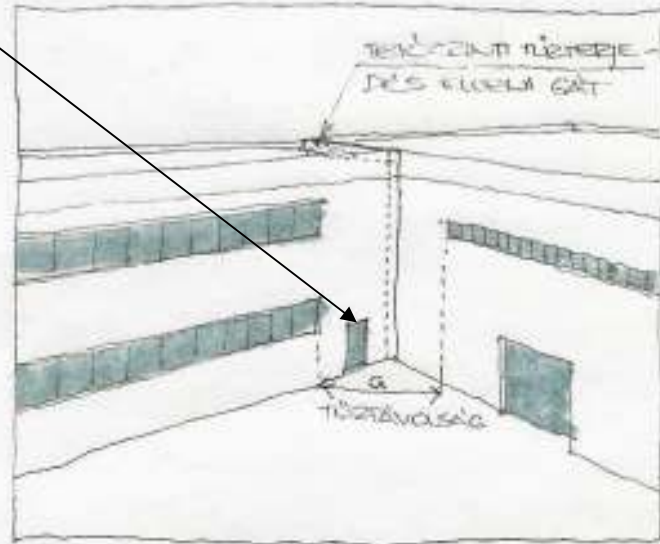
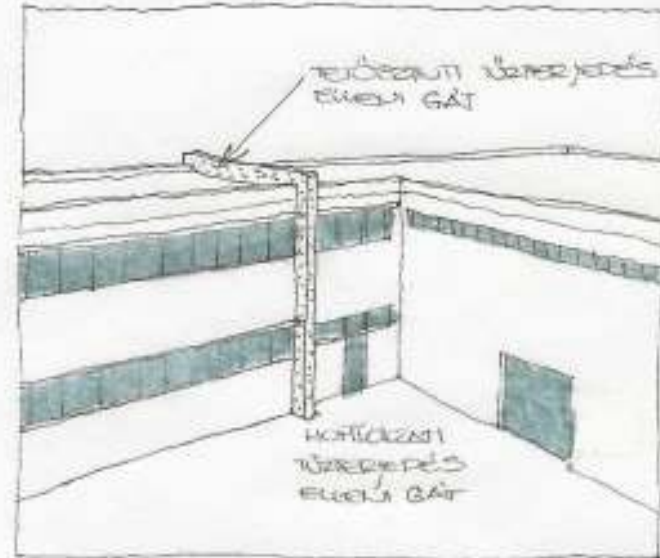
Tervfelülvizsgálat hiánya

Műszaki ellenőrzés megoldatlansága

TŰZSZAKASZOK TÉRBELI ELVÁLASZTÁSA

Egymással 120° -nál kisebb szöget bezáró, de különböző tűzszakaszhoz tartozó homlokzati síkok esetén minden olyan nyílászáró, amelyek között a 6 méteres távolság nem tartható, tűzgátló kialakítású legyen

ÉPÜLETEK, TŰZSZAKASZOK TÉRBELI ELVÁLASZTÁSA

Egymással 120° -nál kisebb szöget bezáró, de különböző tűzszakaszhoz tartozó homlokzati síkok esetén minden olyan nyílászáró, amelyek között a 6 méteres távolság nem tartható, tűzgátló kialakítású legyen

Folyomány: a térbeli tűzterjedési anomáliákra figyelni kell (itt: eresz, homlokzati nyílászáró)

TOVÁBBI FELADATOK

- MSZ EN szabványok lefordítása magyar nyelvre
- A 9/2008 ÖTM rendelet rendszeres és időszakos frissítése, aktualizálása, illetve ennek folyamatos előkészítési tevékenysége
- Tűzvédelmi tervezési alternatív alternatíva kidolgozása mérnöki módszerek alkalmazásával

TŰZVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ – SZEGED, RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

TŰZVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ – SZEGED, RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

Ábrázolandók:

- Tűszakasz-határok, tűzgátló szerkezetek
- Létszámok, kiürítési útvonalak
- Fali tűzcsapok (tömlőfektetési nyomvonal)
- Egyéb tűzvédelmi berendezések

JELMAGYARÁZAT:

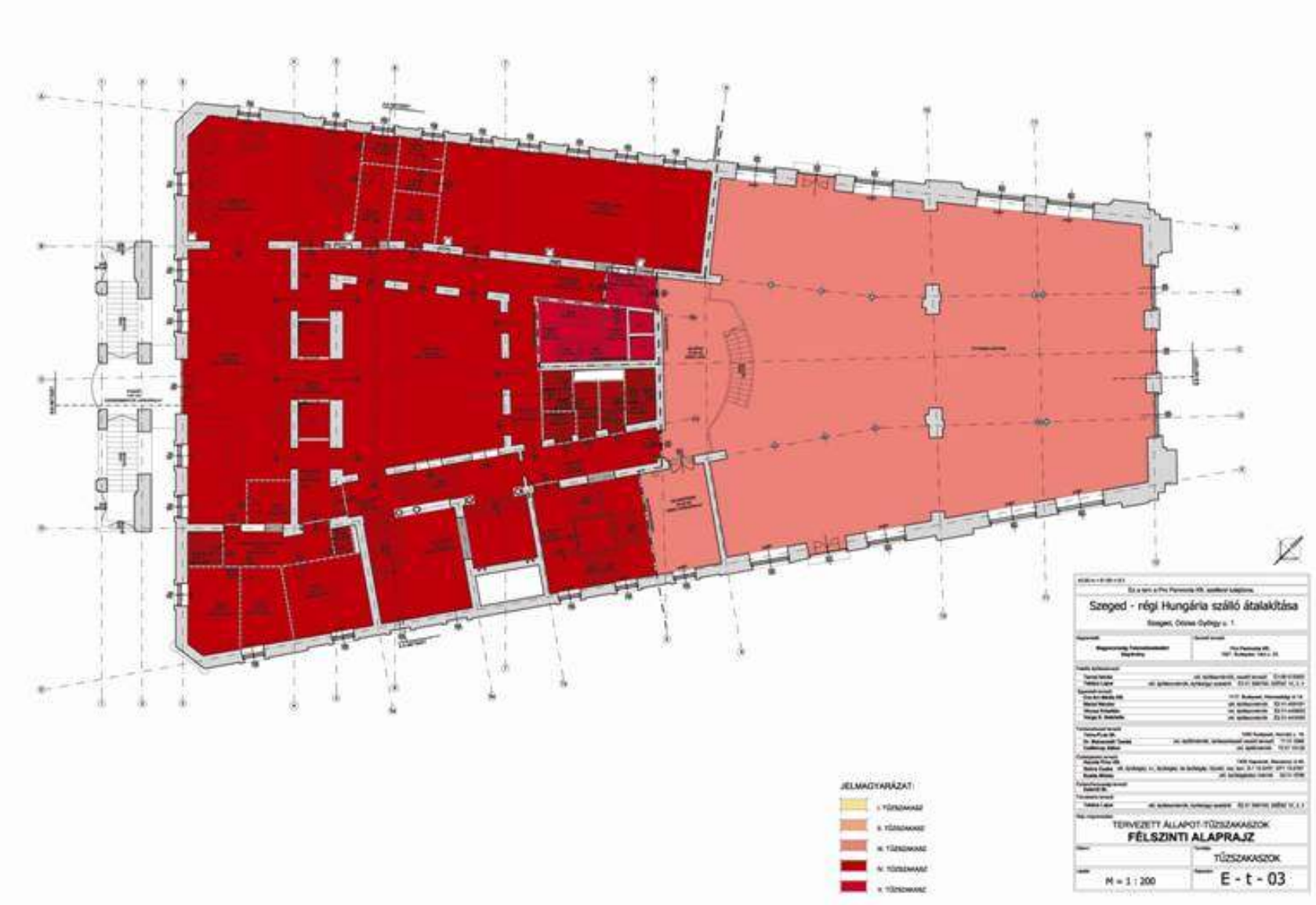
	I. TŰZSZAKASZ
	II. TŰZSZAKASZ
	III. TŰZSZAKASZ
	IV. TŰZSZAKASZ
	V. TŰZSZAKASZ

Szeged - régi Hungária szálló átalakítása	
Szeged, Gólya György u. 1.	
<p>Tervező: PINCESZINTI ALAPRAJZ</p> <p>Projektvezető: PINCESZINTI ALAPRAJZ</p> <p>Méret: M = 1 : 200</p> <p>Dokumentáció: E - t - 01</p>	

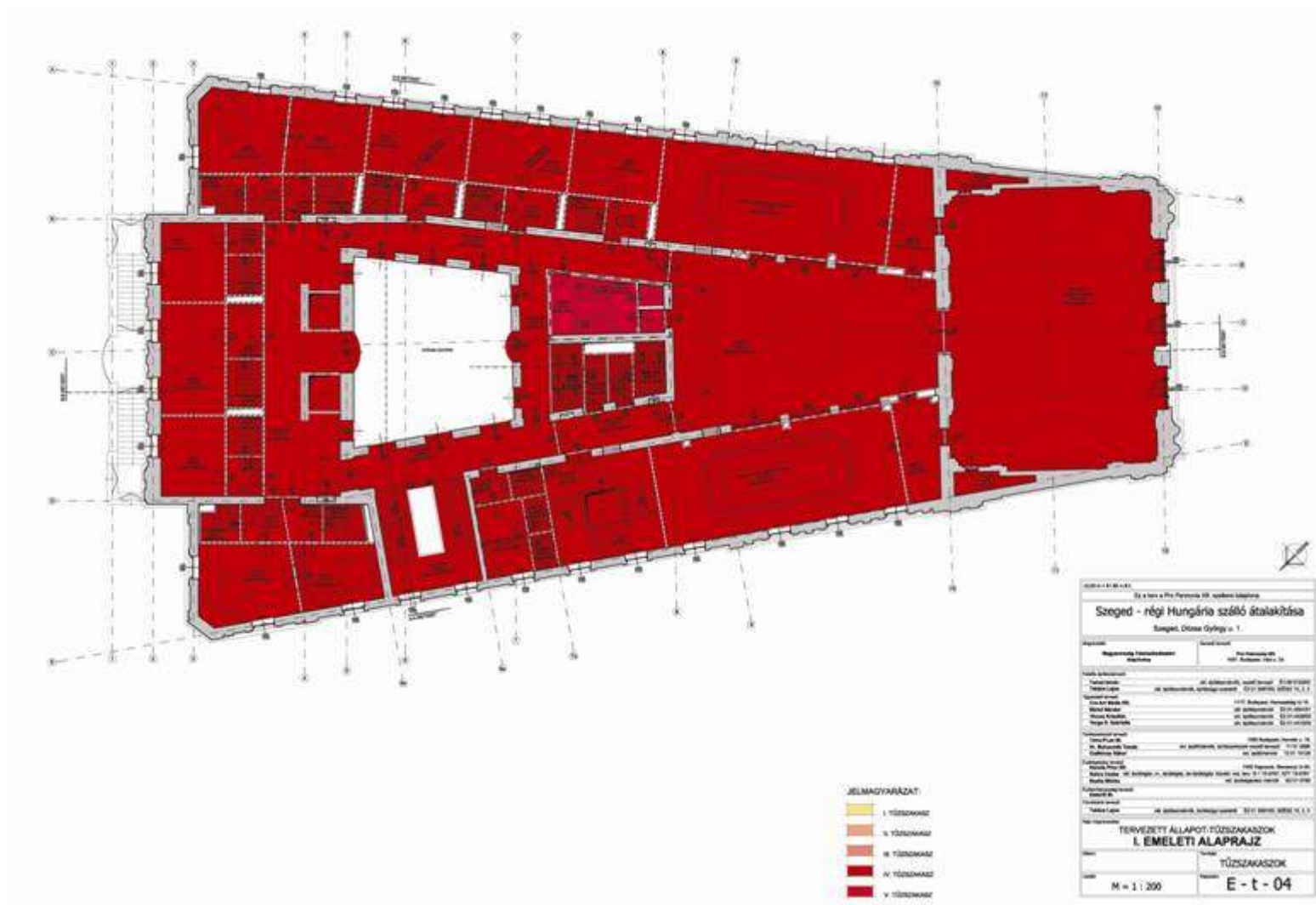

TŰZVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ – SZEGED, RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

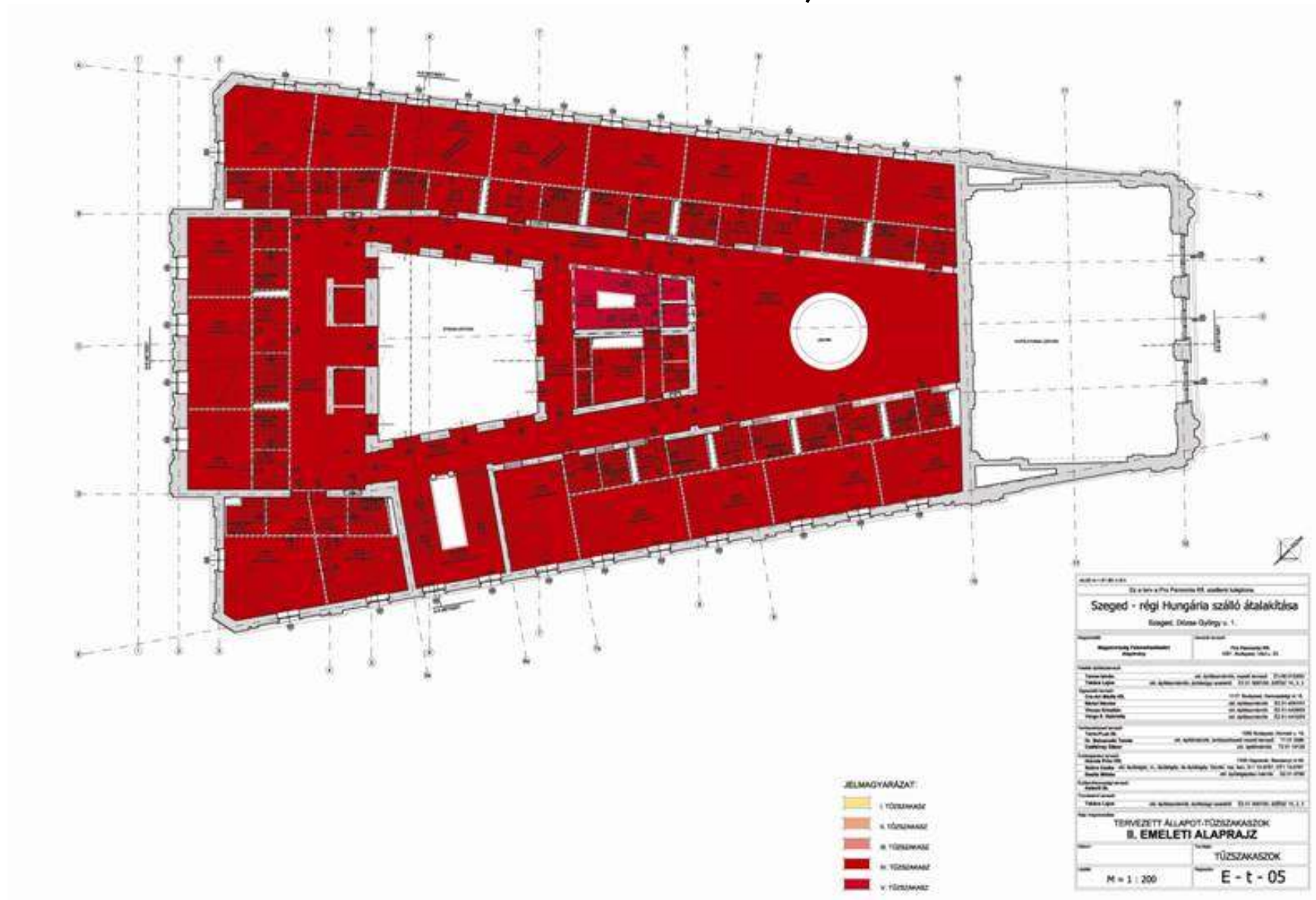
Félszíni alaprajz a tűzgátló elválasztások jelölésével

TŰZVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ – SZEGED, RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

I. emeleti alaprajz

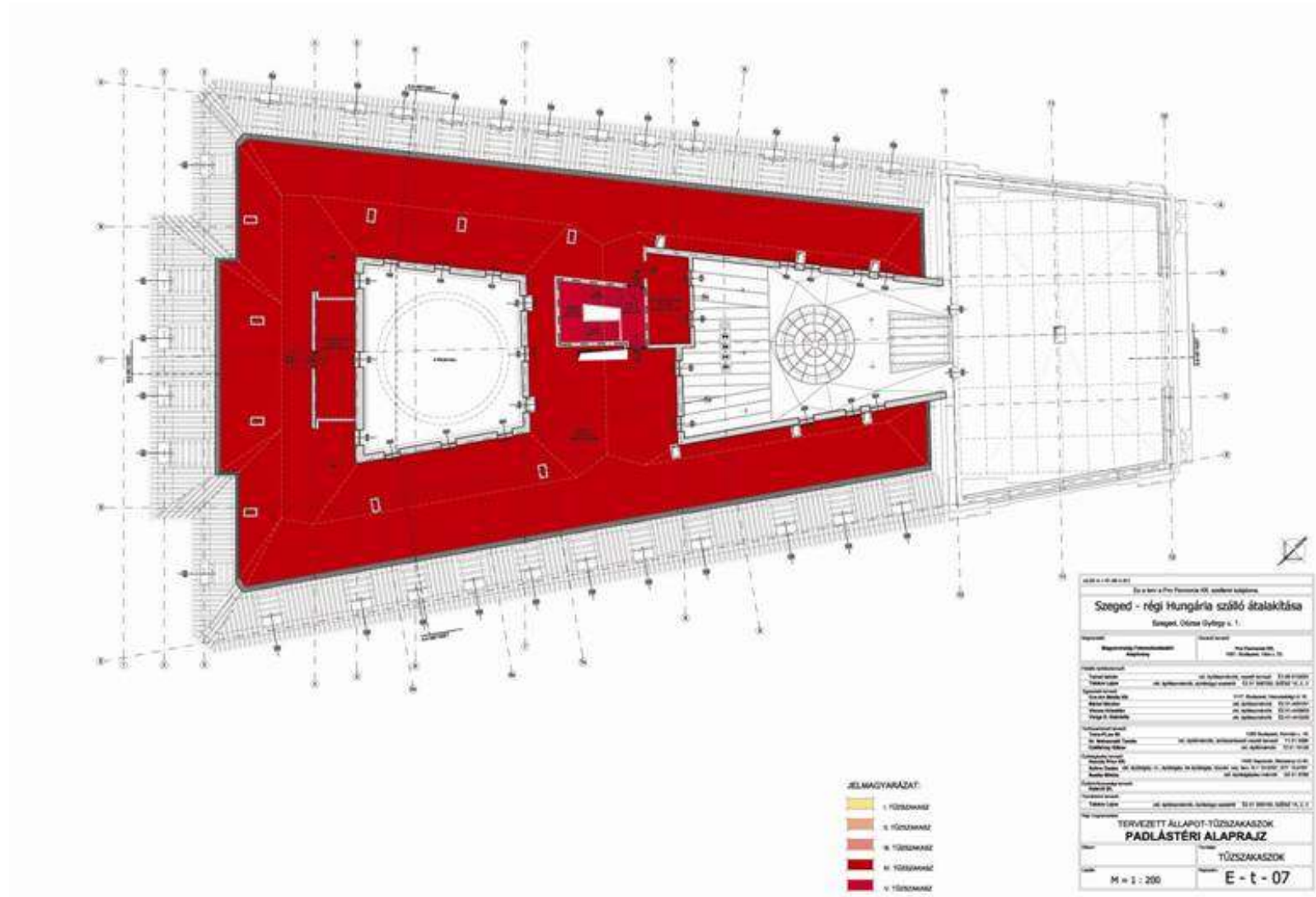
TŰZVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ – SZEGED, RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

II. emeleti alaprajz

TŰZVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ – SZEGED, RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

Padlástéri alaprajz